آذربایجان دموکرات فرقه‌سی مرکزی کومیته‌سینین اورقانی

نمره ۴۹ (۳۲۸) ایکینجی دوره

بوروزنامه هئیت تحریره واسطه‌سیله اداره اولونور

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی کومیته بناسیندا

آذربایجان

۵ شنبه ۹ آبان ۱۳۲۵

تک نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایلیک	۱۲۰ ریال
۶	آیلیق	۶۵ «
۳	«	۳۵ «
۱	«	۱۲ «

آمریقا آگنتلیگی یونایتد پرسین پریزدنتی جناب فیوق بیلینین ۱۹۴۶ نجی ایل اوقتیابرین ۲۲-نده سواللارینا

ای. و. ستالینین جوابی

۱- سوال: سووت اتفاقی ایله برلشمیش آمریقا جمهوریتلری آراسیندا گرگینلیگین گیت‌دیکجه آرتدیغی حقده دولت کاتبی بیرنسین کیچه‌ن جمعه گونی رادیو ایله مراجعه‌سینده بیلدیردیگی فکره سیز شریکسینیز؟

جواب: یوخ

۲- سوال: اگر گرگینلیک آرتیشدا سیز بونوت سببی و یا سببلرینی و گرگینلیگین آرادان قالدیریلماسی ایچون لازم اولان باشلیجا واسطه‌لرین نه‌دن عبارت اولدوغونو گوستره بیلرسینیزمی؟

جواب: اولکی سوالا ویریلن جوابلا علاقه‌دار اولاراق بو سوال اهمیتینی ایتیریر.

۳- سوال: ایندیکی دانیشیقلارین، فاشیزمه قارشی محاربه‌ده متفق اولان خلقلر آراسیندا صمیمی مناسبت یارادا بیلن صلح مقاوله‌لری باغلانماسی ایله نتیجه‌له‌نه‌جگی و کچمیش محور اولکه‌لری طرفیندن محاربه‌نین قیزیشدیریلماسی تهلکه‌سینی آرادان قالدیراجاغی گمان ایدیرسینیزمی؟

جواب: من بونا امیدوارام.

۴- سوال: عکسی تقدیرده بویوک محاربه‌ده متفق اولان خلقلر آراسیندا بو جور صمیمی و قارشیلقلی مناسبت یارادیلماسینا انگل توره‌دن اساس مانعه‌لر نه‌دن عبارتدر؟

جواب: اولکی سوالا ویریلن جوابلا علاقه‌دار اولاراق بو سوال اهمیتی ایتیریر.

۵- سوال: ایتالیا ایله صلح مقاوله‌سینی امضالامامق حقده یوگوسلاو یانین قرارینه روسیه‌نین مناسبتی نجه‌در؟

جواب: یوگوسلاویانین ناراضی قالماغا اساسی واردر.

۶- سوال: ظننیزجه بوتون دنیادا صلح ایچون حاضردا ان جدی تهلکه دوغوران نه‌در؟

جواب: یئنی محاربه قیزیشدیرانلار، بیرینجی نوبه‌ده چورچیل و اونون انگلتره ایله آمریقا برلشمیش جمهوریتلرینده‌کی همفکرلری.

۷- سوال: بئله بیر تهلکه میدانا چیخارسا یئنی محاربه‌یه یول ویرمه‌مک ایچون دنیا خلقلری نه کیمی تدبیر گورمه‌لیدیرلر؟

جواب: یئنی محاربه قیزیشدیرانلاری افشا ایتمک و جیلوولاماق لازمدر.

۸- سوال: برلشمیش ملتلر تشکیلاتی خیردا اولکه‌لرین بوتونلوگی ایچون تامین حساب اولابیلرمی؟

جواب: هله‌لیک بونی سویله‌مک چتیندر.

۹- سوال: آلمانیانی بیر اقتصادی واحد کیمی برپا ایتمک و بئله‌لیکله دورت دولتین اوروپه دوغن اشغال آلتینده بیرلشمه‌سینی ... آلمانیادا کی اشغال ناحیه‌لرینین دوردونجوسو نوده اقتصادی اداره جهتدن باغلیلیق گله‌جکده بیرلشدیرمک سیزین ظننیزجه لازمدرمی؟

جواب: آلمانیانین یالنیز اقتصادی بیرلیگینی دگیل، سیاسی بیرلیگینی ده برپا ایتمک لازمدر.

۱۰- سوال: خارجی ایشلر وزیرلری شوراسینا آلمانیا ایچون صلح مقاوله‌سی حاضرلاماق امکانی ویرمک مقصدیله حاضردا آلمانلارین اوز الینده اولان لاکن متفقلر طرفیندن نظارت ایدیلن بیر نوع مرکزی اداره یارادیلماسینی ممکن حساب ایدیرسینیزمی؟

جواب: بلی، حساب ایدیرم.

۱۱- سوال: بو ایل یایدا و پاییزدا آلمانیانین مختلف ناحیه‌لرینده کیچیریلن سچکیلری نظره آلاراق، آلمانیانین سیاسی جهتدن دموکراتیک یوللا انکشاف ایتدیگینه و بونونلا آلمانلارین گله‌جکده دینج ملت اولاجاغینا امید ویردیگینه سیز امینسینیزمی؟

جواب: هله‌لیک من بونا امین دگیلم.

۱۲- سوال: آلمانیانین تامیله تامین ایدیلمه‌سی ایچون آلمانیایا اجازه ویریلن صنایع سویه‌سینی، بعضی دائره‌لر طرفیندن تکلیف ایدیلدیگی کیمی، راضیلاشدیریلمیش سویه‌دن یوکسکده قالدیرماغی لازم بیلیرسینیزمی؟

جواب: بلی، لازم بیلیرم.

۱۳- سوال: آلمانیانین یئنه دنیا ایچون محاربه تهلکه‌سی دوغورا بیلمه‌مه‌سینی اوتری، دورت دولتین موجود مرامنامه‌سیندن سوای داها نه ایتمک لازمدر؟

جواب: آلمانیادا فاشیزم قالیقلارینین کوکی حقیقتده تامیله کسیلملی و آلمانیا آخرادک دموکراتیکلشدیریلملیدر.

۱۴- سوال: آلمان خلقینین اوزینی تامین ایده بیلمه‌سی ایچون اونا اوز صنایعی و تجارتینی برپا ایتمگه اجازه ویریلملیدیرمی؟

جواب: بلی، ویریلملیدیر.

۱۵- سوال: ظننیزجه پوتسدام کونفرانسینین قرارلاری یئرینه یئتیریلیرمی؟ اگر یئرینه یئتیریلمیرسه پوتسدام بیاننامه‌سینی تاثیرلی بیر واسطه چویرمک ایچون نه طلب اولونور؟

جواب: آخرادک یئرینه یئتیریلمیر، خصوصا آلمانیانین دموکراتیکلشدیریلمه‌سی ساحه‌سینده.

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

حسن نصیرزاده

بویوک اوقتیابر انقلابی و خلقلر دوستلوغی

اوز شخصی منفعتلرینی الده ایتمک ایسته‌ین بیر عده ارتجاعی و استعمارچی دسته‌لر شوم نیتلرینه چاتماق ایچون همیشه مظلوم خلقلری اسارت، جهالت، حقارت و ملی ظلم آلتیندا ساخلاماغا چالیشیب خلقلری بیر بیرینه دشمن ایتمک سیاستی آپاریرلار. بو سیاست بوتون امپریالیست دولتلرین مظلوم خلقلره قارشی ایشله‌تدیگی نامردانه و وحشیانه بیر سیاستدر.

کچمیش تزار روسیه‌سینده‌ده بو مردار و آلچاق سیاست حکمفرما ایدی. چوق ملتلی بویوک روسیه توپراغیندا آزلقدا قالان ملتلر اوز آنادیللرینده اوخویوب یازماقدا محروم ایدیلر.

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی

قرار اولسادر بو گون بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی جلسه تشکیل ویریب «وتو» حقی بارەسینده دانیشیل اجاقدیر.

سووت اتفاقی ایله مدنی علاقه ساخلایان

جمعیتده

«ژورنالیستلر و مطبوعاتچیلار» سه‌قسیونونین تشکیلی

آبان آیینین ۷ سینده آخشام ساعت ۴ ده سووت مدنیت ایوینده آذربایجانین ژورنالیستلری و مطبوعاتچیلاری ین اشتراکی ایله مدنی علاقه جمعیتی طرفیندن دعوت ایدیلمیش یغینجاق تشکیل تاپدی.

یغینجاغی آقای یوریا آچیق اعلان ایتدیکدن صونرا سه‌قسیانین اهمیتی و اونون گوره‌جگی ایشلر حقینده آقای یوریا، آقای شربتلی و آقای الهامی صحبت ایتدیلر.

مدنی علاقه جمعیتین یوباشیلاریدا گیچیردیگی هئیت مدیره مشغولیتینده قبول ایدیلن قرارلاردان بیریسی ده سه‌قسیالارین ایشلرینی یئنی‌دن قورماق، اونلارا هرطرفلی کومکلیک ایتمک و لازم اولان یئنی سه‌قسیالار تشکیل ایتمکدن عبارتدر.

جمعیتین اساسنامه‌سی اوزرینده ...

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

احمد - احمد

ژنرالیسیم ستالینین

ایکینجی مصاحبه‌سی

سپتامبرین ۱۶ سیندان بری دنیا آرادی عمرانی کیمله‌ین مهم سیاسی نطقلر، مصاحبه‌لر، مقاله‌لر دوره‌سی کیچیرمکده‌در. صون نیچه ایل عرضینده هیچ زمانت بوقدر قیسا بیر زماندا بوقدر متعدد نطقلر ایراد ایدیلمیش دگیلدی.

برلین آلمانیا حقینده سویله‌دیگی خشونتلی نطقی، مولوتفین مصاحبه‌سی، والاسین نطقی، دوقولین نطقی، بورجیلین «دوروبج» نطقی، ژنرالیسیم ستالین، ین ایلک مصاحبه‌سی ژنرال آیزنهاوروت مصاحبه‌سی، «یورین» ین نطقی، برنزین نطقی، «اتلی» نین نطقی و ...

بو نطقلار ایکی آیدان آز بیر زماندا ایراد ایدیلمیشدر.

لاکن «ژنرالیسیم ستالین» ین ایلک مصاحبه‌سیندن اول سویلنمیش نطقلر دنیادا سیاسی هوانی بولاندیرماقدان و خلقلاری نگرانچیلیغا سوق ایتمکدن باشقا بیر نتیجه ویرمه‌میش ایدی.

بو نطقلارین هامیسیندان تهدید و میدان اوخوما ایسی گلمکده ایدی. بو صیرادا «ستالین» ین «سندی‌تایمز» مخبری «ورث» ین سواللارینا ویرمیش اولدیغی آیدین و منطقی جوابلار دنیادا بیر مسالمت و راحتلیک هواسی یاراتماغا بویوک کومک ایتدی. «ستالین» ین مصاحبه‌سی

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

خارجی ادبیات

ویکتور هوگو

فریدون بازرگان

فرانسه ادبیاتی‌نین گورکملی سیماسی — بشریت عالمی‌نین بویوک یازیچی‌لاریندان اولان ویکتور هوگو ۱۸۰۲ نجی ایلده بزانسون شهرینده آنادان اولموشدور. ۱۸۸۵ نجی ایلده ایسه وفات ایتمیشدیر. او ناپلئون امپراطورلیقی‌نین بیر ژنرالی‌نین اوغلی‌دیر. اون اوشاقلیق دورینده آتاسی ایتالیا اسپانیا — کورس جزیره‌لرینده اولان محاربه‌لرده اشتراک ایتدیگی زمان هوگونون‌دا حیاتینین کیچیک‌لیکده حصه‌سی بو تولکه‌لرده گچیرمیشدیر. سونرا او پاریسده تحصیل ایتمکله مشغول اولموشدور. ایگیرمی یاشینا چاتدیقدا هوگو بیر گورکملی شاعر کیمی فرانسه ادبیاتی ساحه‌سینده میدانا چیخمیشدیر. ۱۸۴۱ نجی ایلده او فرانسه آکادمیاسی‌نین عضوی اولموشدور. فرانسه پادشاهی لوئی فیلیپ عزل اولونوب و موقتی بیر حکومت یارانان زمان هوگو خلق طرفیندن مجلس وکیل‌لیگینه سئچیلدی. او بو زمان جمهوریت حاکمیتینه هوسکار اولموشدور. بویوک ناپلئونون قارداشی اوغلی اولان لوئی ناپلئون فرانسه جمهوریت رئیسی اولدیقدا هوگو اونون بو وظیفه‌سینه هابئله اونون یاراتدیقی ۲ دسامبر ۱۸۵۱ نجی ایلده‌کی کودتاسی علیهینه چیخیش ایتمک ایستمیش بونونلا جمهور رئیسی طرفیندن توقیف و تبعید اولوندی. هوگو ۱۸ ایل تمام بروکسلده — جرس آدلی انگلیس جزیره‌لرینده هابئله گرنزی‌ده تبعید حالیندا یاشاییردی. ۱۸۷۰ نجی ایلده ناپلئون پروس دولتیله محاربه آپاریب و مغلوب اولدی. بونا گوره‌ده هوگو آزاد اولاراق پاریسه قاییتدی. (۴ سپتامبر ۱۸۷۰) بو مدتدن بری ویکتور هوگو اوز یازیچیلیقینی عمرینین آخرینه‌قدر دوام ایتدیردی. قید ایتمک لازمدیر که هوگو بویوک رمانتیک سیمالاریندان حساب اولونور. ۱۹ نجی عصردن اول ادبیات و اینجه صنعت عالمینده رمانتیسم کلمه‌سی بیر سیرا یارادیجیلیق سبک و اصول‌لارینا دیلیردی که اونلار اورتا عصرلرده اولان خلاق استعداد و دوشونجه‌دن هابئله مسیحیت مذهبینده اولانلاردان تبعیت ایتدیکده وجوده گلمیشدیر. لیکن ۱۹ نجی عصر اوللرینده بو کلمه باشقا بیر معنا تاپدی.

بو زمان ۱۷ نجی عصردن باشلایاراق فرانسه شاعر و یازیچی‌لاری قدیم روم و یونان ادبیاتینی تقلید ایدیب اوز اثرلرینی وجوده گتیریردیلر. بونونلا فرانسه ادبیاتی انحطاط سیر دورینه کچمیشدیر. بو ایش ایسه کلاسیسم آدلانیردی. ۱۸ نجی عصرین اوللریندن باشلایاراق بیر سیرا آلمان و انگلیس یازیچی‌لاری بو یازی‌اسلوبونه اعتراض ایدیب یئنی بیر سبک یاراتماق اوغروندا چالیشماغا باشلادیلار. بئله‌لیکله رومانتیسم وجوده گلدی. رومانتیک یازیچی و شاعرلر دئیردیلر قدیم یونان و روم ادبیاتینی بورا خالی و ادبیاتدا اوز مفکوره و احساساتیزله بیرشئی‌لر یاراتمالیق. یازیچی اوز یازدیقلاریندا قدیم اثرلردن آزاد اولمالی و حقیقتی اوز گوردیگی کیمی یازدیقلاریندا عکس ایتدیرمه‌لیدیر؛ بیرنجی نوبه‌ده شاتوبریان — مادام اشتال فرانسه یازیچیلاری یوسکی فرانسه ادبیاتینده ایره‌لی آپارمادا قاباقجیل اولدولار. سونرا ایسه لامارتین هوگو — وینی و موسه‌نین واسطه‌سیله رومانتیسم فرانسه ادبیاتینده کلاسیسمه غالب گله‌رک وداهادا ایره‌لی گئتدی. هوگو رومانتیسمه علاقه‌دار اولاراق یوکسک چوخلی اثرلر یاراتمیشدیر اونلاردان، بیر محکومین سون گونی — ماریون دولورم — ارنانی نوتر دام — کرمول — شرقی شعرلر چارلاری‌دورلر او ایسه تا آخرده‌دوام یازماقدا مهارت گوستریب و بو ایشده‌ده ماری‌تودور — آنژلو لوکرس‌بورژیا — بورگراوها کیمی پارچالار یازمیشدیر. هوگو بیر شاعردیر، اودربیت استعدادلی — عالی احساسات صاحبی اولان بیر شاعردیر. او شعرده پاییز یاپراقلاری‌دان نغمه‌لری اورک سوزلری — ایشیق وقارانلیقلار — جزالار — عصرلر حکایه‌سی کیمی اثرلر یاراتمیشدیر. هوگونون شعرده‌کی بو ایکی سون کتابلاری و هابئله بیر جنایت تاریخی — کیچیک ناپلئون — دوینولار — دریا ایشچی‌لری — سفیللر (بینوایان) گولن کیشی کتابلاری تبعید دورونده یازیلیب و بو اثرلردن بیر ایکیسینده ناپلئون پادشاهلیقی علیهینه اولموشدور. سوزلر وعمللر، دوستلار اوچ — بویوک آتا اولماق هنری — دین‌لر و دینلر — تورکمادا باب کیمی شعر — تاتیر و یازی اثرلرینی هوگو اوز قوجالیق دورینده یازمیشدیر لیکن بو اثرلر ایره‌لی‌کی اثرلری کیمی زنگین دگلدیر. بونلاردان باشقا هوگونون چوخلی اثرلری واردیر.

آنجاق بورادا اونون یارادیجیلیقینا دائرده صحبت ایتمه‌لیک. هوگونون اثرلرینده ایکی بویوک جلب‌ایدیجی اختصاص واردیر. بیریسی اونون تبعید اولماسی اثرینده وجوده گلن اثرلر بو بارده دیمک اولار که هوگونون بو زمان یاراتدیقی اثرلر آزادلیق علاقه‌سیله اولموشدور. او بو اثرلرینده تبعید دورانینده دوزدیگی زحمت و مشقت‌لرله بو گوزل اثرلرینی یاراتمیشدیر اودرکی اونون اثرلرینده گوریلرده اوجاق عشقی — آزاد بیر محیطده حیات آپارماق شوقی اولدیقی تاثیر باغشلایان صورتده عکس اولونموشدور بیرده هوگو اوز اثرلرینده یوخسول—عائله‌سیز آشاغی طبقه‌لردن نهایت یاد ایده‌رک بو اونلارین حقیقی یاشایشلارینی، اونلارین قارانلیقلا دولی دیریلیک‌لرینی بوتون دنیایه گوسترمیشدیر. بوتون محبت ایله دولی اثرلرینده، عالی احساساتلا یاراتمیش و اونون تفوقی آلتیندا وجوده گلمیش طبیعه‌ده آزادلیق و عدالت اوغروندا گئتمن مبارزه‌لره ایجاد اولونان مفکوره‌لر بویوک کمک اولموشدور. عدالت، اجتماعی بیرلیک ایچون هوگونون اثرلرینده بویوک بیر ایمان گورونور. یوخسول لار مظلوم‌لار ناله‌لری هوگونون طبیعتین انسان اوره‌گینده تاثیر ایدیر او اوزینده‌بو مظلوملارا عشقی اولاراق اونلارین نه‌گیبی آجلیق، سفیلتی چکدیکلرینی گوزل صورتده اوز اثرلرینده یئتیرمیشدیر. هوگونون زنگین ادبی میراثینده قهرمانلیق روحی، شجاعت و رشادت، ظالمه قارشی مبارزه‌آپاریب و مقاومت ایتمک، ظالم شاهلرینی کوچوردوب عدالت یاراتماق ایچون فداکارلیقلارا تشویق ایتمک هاموسی داها آیدینجا گوسترلمیشدیر.

ایندی هوگو پاریس پانتئون معبدینده ابدی بیر یوخودادیر، لیکن او اینده‌ده آزادلیق و اجتماعی عدالت اوغروندا مبارزه آپاران، چالیشان بیر سیما کیمی نظرلره چارپیر.

دنیا خبرلری

تفلیسده

اکتبر آیینین ۲۶ سیندان تفلیس شهرینده زاققفاز جمهوریتلری‌ومرکزی شهرلرینین شطرنجبازلارینین آراسیندا مسابقه‌لر باشلانمیشدیر.

بلغارستان مجلسی‌نین سئچگیلری

بلغارستان مجلسی‌نین سئچگیلری کاملا آرام حالدا دوام ایتمیشدیر خلق تیز فین صورتده فعالیتله سئچگیده اشتراک ایتمیشلر بلغارستان رادیوسی دیمیشدیر که سئچگی حوزه‌لرینین چوخوندا اهالی‌نین هاموسو رای ویرمیشلر سئچگیلرین اولکی نتیجه‌لری بو قرار اوزره‌یله بیلمیشدیر.

مخالف ۱۰۱ صندل کومونیست فرقه‌سی ۲۷۲ صندل — سوسیالیست دموکرات کارگر فرقه‌سی ۳ صندل — اکینچیلر اتحادیه‌سی ۶۴ صندل — زونو فرقه‌سی ۲ صندل.

آدلاری دیلان صونکی‌دورت فرقه هاموسو بیرلیکده بلغارستان وطن جبهه‌سینی تشکیل ویرمیشلر عمومیتده وطن جبهه‌سی ۳۴۷ صندل الده ایده‌بیلمیشدیر بئله‌لیکله رای ویره‌نلرین ۷۸ فایضی وطن جبهه‌سی نفعینه و ۲۲ فایضی اونون علیهینه رای ویرمیشلر بو حالدا بلغارستانین حقیقی کته‌لری الیتنده قالمیش مخالفلره که بیر آز عده‌نی اوزلری ایچون آلداتمیشلار آخیر بیر ضربه یئتیریب ودوزگون نماینده‌لرینه رای ویرمیشلر.

بویوک اوکتیابر انقلابی خلق دوستلوغی

اول‌صفحه‌دن بقیه

تزار حکومتی طرفیندن خلقلرین آراسینا نفاق سالیناراق خلقلری بیر بیرینه دوشمن ایتمیشدیلر. همین بو نفاقدان استفاده ایده‌رک تزار حکومتی اوز استبدادینا ادامه ویریردی ظلم اشکنجه ملی مظلومیت تزار روسیه‌سینده گونی — گوندن آرتاردا ایدی بویوک لنینین و ستالینین یاخچی رهبرلیکی آلتیندا باشدا قهرمان روس خلقی اولماقلا بوتون روسیه‌ده یاشایان خلقلر قارداشلق و صمیمیت الل‌رینی بیر‑بیرینه اوزادیب ظلم و استبداده قارشی قیام ایده‌رک بویوک اوکتیابر سوسیالیست انقلابینی یاراتدیلار، او گوندن سوویتلر اتفاقیندا اسارت، جهالت، رزالت ملی ظلم و حقارت ابدی اولاراق سون قویولدی. سوویت اتفاقیندا یاشایان خلقلر بویوک و قدرتلی عائله‌ده بیرلشه‌رک خلقلر دوستلوغونون و قارداشلیقینین بنیانه‌ز قلعه‌سینی یاراتدیلار.

او گوندن سوویت اتفاقیندا یاشایان بوتون خلقلر آزاد و خوشبخت یاشاماغا باشلادیلار.

بوتون خلقلر اوز ایشلرینی اوزلری اداره ایتمک ایچون ملی جمهوریتلر، ملی مختاریتلر، ملی تولکه‌لر یارادیب اوز ایشلرینی اوز ایسته‌دیکلری کیمی دوغما آنا دیللرینده آپارماغا باشلادیلار. کچمیشده ان گریده قالمیش آذربایجان، ترکستان، اوزبکستان، تاجکستان، داغستان، ارمنستان قازاقستان، گورجستان و سایری بو کیمی جمهوریتلر ایندی ان قاباقجیل بیر تولکه‌یه چوریلمیشلر، کچمیشده چوخ آز‑آز سوادلی تاپیلان بو تولکه‌لرده ایندی سوادسیز آدام‌چوق چتین راست گلمک اولار. ایندی سوویت اتفاقینین هر یرینده هله وطن محاربه‌سیندن چوخ‌قاباقدان اجباری تحصیل حیاته کچیریلمیشدیر. بو خارجده‌کی جمهوریتلردن مثال ایچون آذربایجانی گوسترمک کفایت‌دیر.

انقلابدان اول گریده قالمیش و سوادسیز آذربایجان آز بیر مدتده بویوک سرعتله انکشاف ایتمیشدیر.

انقلابدان قاباق عالی مکتبی اولمایان آذربایجاندا ایندی اونلارلا عالی مکتبلر و علملر آکادمیاسی آچیلمیشدیر که بورادا آذربایجانین قیز واوغلانلاری اوز آنادیللرینده اوخویورلار، بو مکتبلر ایندی‌یه قدرجور‑به‌جور اختصاصه مالک اولان مینلرله مهندس و دوکتورلار یوراتمیشدیر که ایندی اونلار جمهوریتین موسسه و علمی ایشلرینده چالیشماقدادرلار. حال‑حاضردا آذربایجانین عالی و اورتا مکتبلرینده اون مینلرله محصللر اوخوماقدادر. سوویت حاکمیتی ایللرینده، آذربایجان جمهوریتینده نفت حاصلاتی ۵‑۶ دفعه آرتمیش و باکی نفت صنایعی دنیانین ان معاصر اصوللاری اوزرینده قورولموشدور.

همین مدتده آذربایجاندا تیکیش، توخوجی، اعاشه، آیاق‌قابی، یوروم، شوشه، قونسرو، چای، اون، سه‌مه‌نت، یاغ صابون، ماهوت، جیت کارخانه‌لری و سوویت اتفاقی‌نین ان بویوک قومبیناتلاریندان اولان ات قومبیناتی و باشقالاری تیکیلمیشدیر. کچمیشده گریده قالمیش محال مرکزلری اولان کیروف‌آباد، نوخا، سته‌پاناکرت نخجوان، لنکران، قوبا، خاچماز و باشقا شهرلر ایندی صنایع مرکزینه چوریلمیشدر. کچمیشده بیرتیکه چوره‌گه محتاج اولان آذربایجان کندلیسی ایندی وارلی و خوشبخت حیات سورمکده‌در. صحیه جهتیجه داها بویوک موفقیتلر الده ایدیلمیشدیر.

یئنی بش ایللیکده آذربایجاندا بیر چوق بویوک موسسه‌لر تیکیله‌جکدیر که اونلاردان مینگه‌چویر استانسیاسی، داشکسن دمیر معدنی، باکی دمیرلوله کارخانه‌سینی گوسترمک کفایتدیر، عمومیتله الده ایدیلن موفقیتلری سایماقلا قورتارماق اولماز. سوویت اتفاقینین بوتون جمهوریتلری آذربایجان کیمی انکشاف و ترقی ایتمیشدیر.

ایندی سوویتلر اتفاقیندا ۷۵ دیلده کتاب و روزنامه چاپ ایدیلمکله هر ملت اوز آنا دیلینده اوخویوب یازماق امکانی یارادیلمیشدیر.

بونلار هاموسی بویوک اوکتیابر سوسیالیست انقلابینین خلقلره ویردیگی نعمتلردیر. سوویت اتفاقی خلقلرینین دوستلوغی و قارداشلیقی سارسیلماز و ابدیدیر. بونی ایکینجی دنیا محاربه‌سینده سوویت خلقلرینین یرتجی آلمان فاشیستلری و ژاپون امپریالیست اشغالچیلاری علیهینه آپاردیقی وطن محاربه‌سی بوتون دنیایه آیدین و آشکار ثبوت ایتدی. سوویت خلقلری لنینین ستالینین ملی سیاستی سایه‌سینده گونی‌گوندن ترقیه دوغری گیده‌رک اوز ملی علم و مدنیتلرینی داهایوکسکلره قالدیریرلار. خلقلره بویوک نعمتلر ویرمن، دنیاده بیرنجی دفعه اولاراق آزادلیق بایراغی دالغی پایه‌دار ایدن بویوک اوکتیابر سوسیالیست انقلابی تکجه سوویت خلقلری دگیل، بشر اوزونون بوتون آزادیخواهلارینی سیویندیردی.

اودور که هر ایل سوویت خلقلری ایله بیرلیکده بوتون دنیانین آزادلیق سیون خلقلری‌ده بویوک اوکتیابر بایرامینی اوز ملی ودینی بایراملاریله برابر عزیز دوتور و اونی بایرام ایدیرلر. ایکینجی جهان محاربه‌سینین اود‑آلاولاری ایچریسینده الده ایدیلمیش آزادلیق سئون خلقلر بیرلیکی و دنیا صلحینین ساخلاناسی بویوک اوکتیابر انقلابی و سوویت دولتینین سایه‌سینده حیاته کچیریلمیشدیر. ایندی دنیا صلحینین محکم دایاغی اوکتیابر انقلابینین یاراتدیغی بویوک و قدرتلی سوویتلر اتفاقی‌دیر.

نجی عشقنای

عشق و محاربه !
یا
آلکساندرین خاطره‌لری
-۶-

اوه! بو دلی کونلوم ساکت اولسایدی، گونلرین سایی آرتدیقجا منیم عشقیم‌ده‌شدتله‌نیر، من سنی همیشه آتشین بیر عشق ایله سئویردیم، لاکن ایندی محاربه‌ده بو عشق باشقا بیر شکل آلمیشدیر. اگر صلح زمانی من سنون محبتیندن شعرلر و اثرلر یازیردیم — ایندی اونلارین یئرینده قدرتلی قوللاریملا سونگو، توپ و تفنگ ایشله‌دیره‌م، ایندی منیم بوتون عشقیم وطنیمی مدافعه ایتمکدن، ووروشمادان و اوز قهرمانلیقلاریمی سنه بیلدیرمکدن عبارتدیر.

سنون محبتین منه فداکارلیق، وطن‌پرستلیک و انسانلیقین ان مقدس و عالی عاطفه‌لرین یاراتمیشدیر، من نیجه آی بوندان قاباقکی آلکساندرده‌یلم، من ایندی سنیله کچیردیکیم ان ساده خاطره‌لری، گوزه‌للیک حیاتیمیزدا گوردیکیمیز معمولی ایشلری، سنیله یئنی چیخمیش کتابلارین، رومانلارین، علمی و اجتماعی مجله‌لرین، یئنی گوستریلن فیلملرین باره‌سینده دانیشدیغیمیز سوزلری خاطرلادیقدا ده‌رین بیر هیجانا دوچار اولورام بونلار هاموسی منیم نظریمده عزیزدر و من اونلاری سئودیکیمه سنه قارشی اوزیمده آلوولی محبتلر دوشونورم.

سنیله اوطاق‌دا ملی مارشلاری سن پیانو چالار کن اوخویاردیق، سنیله اوزون ساعتلر منیم کتابخانه‌مده اوتوروب کتابلاری مطالعه ایدردیک، سنیله خارجی دیللری اورنمک ایچون هر ایکیمیز سحر تزدن خصوصی معلمیمیزین ائوینه گئدردیک...

بونلار هاموسی منیم ان اونودولماز خاطره‌لریمی تشکیل ویریر. من او گونلری وحشی دنیالارجا سئویرم...

ایندی محاربه دوام تاپیر، دشمن میلیونلارجا بیزیم کیمی خوشبخت حیاته مالک اولان وطنداشلاریمیزی اوزینه کوله ایتمک ایچون مقدس یوردومیزا هجوم گتیرمیشدیر. او، آج بیر جانور کیمی تولکه‌لری اودماق ایستیر، اوز امپریالیست خاصیتلی ایستکلری حیاته کچیرمک ایچون محاربه میدانلاریندا توکولن گناهسیز قانلارا گوره او قانلارین آغلاشماسینا، قوجا قادینلارین سیزیلتی سینا ذره‌جه‌ده اهمیت ویرمیر...

عزیز نتالیم! من مقدس وطنیمه، من سنه آند ایچیره‌م که صون قطره قانیم قالانا قدر خلقیمیزین و بشریتین گله‌جک خوشبخت حیاتینی تامین ایتمک اوغروندا مبارزه الدیم ...!

* * *

بیر هفته‌یه یاخیندیر که، محاربه دایانمادان گیدیر، دشمن دفاع خطی دوزه‌لتمکده‌در، ترلیکله محاربه دوام تاپاجاقدیر. اوره‌کلریمیز چیرپینیر، بو دفعه دشمنی تمامیله ازیب اوردان آپارمالییق، محاربه بوتئزلیکله قورتارمایاجاقدیر، ووروشما باشقا یئرلرده‌ده شدتله‌نیر.

بیز، بیر قاریش‌دا اولورسا اولسون اوز مقدس یوردوموزون توپراقلارینی دشمنه ویرمیه‌جه‌ییک. بیز هاموموز، کیچیکلی‑بویوکلی، قادینلی — کیشیلی دوشمنین آغیر ضربه‌لرینه، اونلارین وحشی خاصیتلی عمللرینه باخمایاراق اوز وطنیمیزی مدافعه ایتمه‌چه‌ییک...

دوکتور فیض‌اله زاده

اوشاغین قاتیشیق غذاسی

آنانین سودی‌لاپ آز اولاندا ، او تو آرتیرماق ممکن اولمایان حاللاردا اوشاغی قاتیشیق غذا ایله بسلمک لازم گلر . یعنی اوشاغا آنا سودونان علاوه غیری سودلر و غوره‌کلر ویرمک لازمدر . بو سودلرین و یا غوراکلارین کیفیتی آناسودونه یاخین اولمالیدر .

اگر اوشاغین آغرلغی ٤ کیلودورسا بونا ٥٦٠ غرام آناسودی لازمدر که بوندان ٤٠٠ قالوری حاصل اولسون ولی بو مقدار سودون عوضینه اوشاق دوشمن ٣٦٠ غرام سود امه بیلر که بوندا ٢٥٠ قالوری حاصل اولور . حالبوکه اوشاغا ٤٠٠ قالوری لازمدر . بونا گوره لازمدر که ١٥٠ قالوری حاصل ایده‌بیلن قدر حیوان سودی ویرمک . بونین ایچونده ١٥٠ غرام سود ٩٠ غرام سو ١٥ غرامدا قاتشد .

یریب قایناديب اوشاغا ویرمک لازمدر که بوندا ١٥٠ قالوری حاصل اولسون . البته اوشاغین آغرلغی و یاشی آرتدقجا بو کومکچی غذاسیندا مقداری همان حساب ایله آرتمالیدر .

بو کومکچی غذا اوشاغین معده‌سینی پوزماماق ایچون لازمدر که هر دفعه امیزدیردیکدن سونرا ٥٠ غرامدا بو کومکچی غذانی ویرملی ویا خود بو غذانی ۲ دفعه امیزدیرمک عوضینه اوشاغا ورملیدر . یعنی اگر گونده ٥ دفعه امیزدیریلرسه ۳ دفعه امیزدیرملی ، ۲ دفعه‌سینه کومکچی غذانی ویرملی . اگر اوشاغین انکشافی کافی اولمیرسا او زمان عالم « یدبرتانین » گوستریشی اوزره کومکچی غذانی سوت ایله یوق سود خامامی ایله دوزلتمک لازمدر سودخاماسی ایله دوزه‌لن غذانین جدولی .

اوشاغین یاشی —	سود خاماسی	سو	قند	سود
		(دفتر غرام ایله‌در)		
۲ آیلقد	۱۲٥	۳۷٥	۱٥	—
۳ آیلقدا	۱۲٥	۳۷٥	۱٥	۷٥
٤ آیلیقدا	۱۲٥	۳۷٥	۱٥	۱۲٥
٦ — ۷ آیلیقدا	۱۲٥	۳۷٥	۱٥	۳۷٥
۸ — ۹ آیلیقدا	—	۲٥۰	۱۰	٥۰۰

دیملی بوجدول این هر ردیفنده گوستریلن غذا ماده‌لرینیت بیرتیز قابدا قایناديب بوخاریداکی قاعده‌ایله اوشاغا ویرملیدر .

اوشاغین سالملام اولماسی‌ایچون عالم « تلشنادا » اوتلی ویاغلی بیر غذا ترتیب ایدیب‌در که اوشاق ایچون چوق یاخشی وخیرلی‌اولدیغنی مصاحت ایدیر : سو ۱۰۰ غرام لاپ تازیت و یونگول قووورولمش اونت ۷ — ۱۲ غرام کره ۷ غرام و قند ٥ غرام اولیجه کره‌نی بیر قدرقاینتماق لازمدر که ، ایچینده اولان بعضی ماده‌لربخار اولسون ، سونرا اونی علاوه ایدیب یاغ ایله قایناديب تا اوته قدر که ، بوز رنگ آلسین ، بونادا ۱۰۰ غرام سو و ٥ غرام قند علاوه ایدیب بیر قدر ده قایناتدیقدان

سونرا ، لاپ نازین‌بیر سوزگه‌چدن سوزوب بیر قابا یغمالی و بوتین ! قدرده قایناتیش سود قاتیب اوشاغا ویرملی بنه بوخاریداکی قاعده اوزره اگر اوشاقدا تیز-تیز اسهال علامتلری اولارسا اوزمان بوخوره‌که قاتیلان‌سو وسودون عوضینه تیز آیران گوتوروب همان قاعده ایله دوزه‌لدیب اوشاغا ورملی . بو آیران ایله پیشیریلن خورك . بیر چوق اوشاق موسسه‌لرینده تجربه‌دن گیچیلوب و یاخشی نتیجه‌لر ویردیکی معلومدر . بویله‌لیکله آنا سودونیت آز اولدیقی وقتلرده کومکچی‌غوره گلرین توطری اولدوقجاچوقدر آنجاق شونه ایچون ۳-٤ نی گوستردیك .

باکو رادیوسی

آذربایجان زحمتکشلرینین بایرام هدیه لری

بوتون سوومت خلقی ایله بیرلیکده آذربایجان زحمتکشلریده بویوك اوقتیابر سوسیالیست انقلابینین ۲۹ نجی ایل دونومونی یئی تعرفات غلبه لریله قارشلاماق اوغروندا ایناد‌لا چالشیرلار .

کینتلیلیش بایرام قاباغی سوسیالیزم یاریشی یئی مثالین یئش ایللیگین بیرینجی ایلینین شرقلی تاپشیریقلارینی وقتیندن قاباق و آرتقلاماسیله یئرینه یئیرمک اوغروندا جوشقون وطنپرورلیك حرکاتینا چئوریلمیشدر .

آذربایجان نفت چیلری عزیز بایرامی بویوك استحصالات هدیه‌لری ایله قارشلاییرلار .

آذر نفت بیرلیکینین ۱۰ آیلیق نفت چیقارما پلانی وقتیندن اول یئرینه یئیریلدی . آیین آخرینه قدر آذربایجان نفت چیاری تولکه پلاندان علاوه ٥٠ مین‌تون یاناجاق ویره‌جکلر .

بیزووتنا نفت ، آرتیوم نفت شعبه لری یاریش قاباقجیللارینین بیرنجی سیراسیندا گیدیرلر .

اونلار پلاندان علاوه تولکه‌یه ۳۰ مین تون نفت ویرمیشلر . اون آیلیق نفت چیقارما پلانینی ستالین نفت ، قاغانوویچ نفت و عزیزبکوف نفت شعبه لریده وقتیندن قاباق یئرینه یئیرمیشلر .

آذر نفت بیرلیکینین ۲۰ معدنینده اون آیلیق نفت چیقارما پلانی وقتیندن قاباق آرتیقلاماسیله یئرینه یئیریلمیشدر بوزوونا نفت شعبه سی قازیما شعبه‌سینین ایشچیلری اوقتیابر قاباغی سوسیالیزم یاریشیندا بویوك غلبه قازانمیشلار . اونلار اوقتیابرین ۲٥ دن ایللیك قازما پلانینی یئرینه‌یئتیرمیشلر اوستا ته‌ته‌رمیاسین باشچیلیق ایتدیکی قازیما دسته سی اوروجوتیکیدزه ناحیه‌سینین ٥ نجی معدنینده ۱۳۰٤ نمره‌لی قویونی وقتیندن ٤۰ گون قاباق قازیب قورتارمشدر .

مین تونو ایشلتمکه بوراخیلمیش گیجه گوندوزده ٥۰ تونا یاخین نفت ویره‌جکدر .

تاتلی جمهوریتیمزین پامبوقچیلاری اوقتیابر قاباغی سوسیالیزم مسابقه‌سینده بوروللادان چالیشاراق گورکملی موفقیت الده ایتمیشلر .

اونلار ینی‌ستالین بئش ایللیگینین بیرینجی ایلی پلانینی اوقتیابرین ۲٦ سیندا نظرده دوتولدوغی وقتدن ٥۰ گون اول ۸ر۱۰۰ فایض یئرینه یئیرمیشلر .

قاباقجیل قاریا گین ناحیه سینین توللوزچولاری جمهوریتده ان یوکسك یامبوق محصولی الده ایتمیشلر .

او نلار هر هکتاردان اورتا حسابلا ۲۰ سه نتر (سه نتر ۱۰۰ کیلو) بیرنجی و سجه یامبوق محصولی گوتورموشلر .

قاریا گینلیلر ایللیك تاپشیریقدان علاوه ۱٥۰۰ توت یامبوق توپلامیشلار . جمهوریتیمزین آدلی - سانلی یامبوقچی سی ، سووت اتفاقی عالی سووتینین و کیلی بیتی بسا غیرووا توز ساحه سینین هر هکتاریندان ٥٥ سه نتر ، آغدام ناحیه‌سینین د باکی نه‌سی توللوزوندا گوی گوزته‌ییرووا ایسه هر هکتاردان ٦٢ سه‌نتر یامبوق یغمشلار .

آذربایجان توللوزلاریندا یامبوق توپلاماسی دوام ایتمکده‌در .

میوه‌چی و اوزومچولریمیزده بایراما یاخشی هدیه‌لرله گیریر . جمهوریتیمزین توللوز وسووخوزلاری (سوومت تصرفاتی) دولته ایللیك توخوملو میوه لر تحویلی پلانینی ۳ر۱۰٥ فایض یئرینه یئتیرمیشلر . تولکه پلانیندا نظرده دوتولدوغوندان اوچ یوز اون تون آرتیق آلما ، آرمود و سایر میوه‌لر ویرمیشدر . اوزوم تداریکی پلانی‌ایسه جمهوریت اوزره ۹ر۱۰۰ فایض یئرینه یئیرلمیشدر .

آلتایلیلارین نجیب چالیریشینا توشولان توللوزلاریمیزین سیرالاری گیندیکجه آرتیر . تاخیل تداریکی پلانینی یئرینه یئیرمن توللوزلاری دولت پلاندان علاوه اولاراق اوت میلرله پود تاخیل ویریرلر .

صدرعلی‌یف واپوتونین توللوزلاری ایللیك تاپشیریقدان علاوه دولته ایکی مین یدی‌یوز پود تاخیل ویرمیشلر . آستارا توللوزلاری دولت پلانندان علاوه مین پود زاقاتالا توللوزلاری ایسه ٤ مین‌پودا دمك تاخیل‌ویرمیشلر . جمهوریتیمزین زحمتکشلری عزیز بایراما یئی هدیه‌لر حاضرلاماق ایشینی آراسی کسیلمه‌دن گینیشله‌ندیریرلر . ح ن

اعلان

سوومت مدنیت ایوی مدیریتی سوومت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان جمعیتین عضولرینه و علاقه‌مند شخصلره بیلدیریر که مدنیت ایوینده «موسقوا‌دا قیزیل میداندا یئی تربه‌چیلرینین پارادی» موضوعندا یئی سرگی تشکیل ایدیلمشدر . سرگی‌یه یکشنبه گونلریندن باشقا هر گون توللیتیف صورتده و جمعه گونلری سحر ساعت ۱۰ دان ۱۲ یه قدر و آخشام ٤ دن ٦ یه قدر تماشا ایتمك‌اولار . تماشاچیلارا سرگی‌حقینده لازمی ایضاحات ویریلیر .

مدنیت ایوی مدیریتی

بیلدیریش

سوومت مریضخانه‌سی خبر ویریر که محترم اهالیسین خواهشنه گوره مریضخانه‌نین تازه بناسینده خانملار ایچون مخصوص دوغوم شعبه‌سی تشکیل ویریلیب تازه گلمیش عالی درجه‌لی خانم دکتر آسنا خوروسکایا توسطیله معاینه و دوغوش قبول اولونور عاینله مریضخانه‌ده دیش مریضلری تازه و قابل متخصصلر طرفیندن معاینه و معالجه ایدیلیر .

سوومت مریضخانه‌سینین مدیریتی

بیلدیریش

سوومت مریضخانه‌سی خبر ویریر که رنتگین (برق و آینه) شعبه‌سی تازه اصول اوزره تشکیل تاپیب و مریضلر تازه گلمیش عالی درجه‌لی متخصص دکتر توسطیله معاینه و معاینه‌نین نتیجه‌سی مریضلرین ایسته‌دیکلری دیللرده یازیلیر .

سوومت مریضخانه سینین مدیریتی

اداری اعلان

بوتون شهر و اطراف آبونه چی لریمیزدن تقاضا اولونور آدرسلرینی ده‌گیشدیردیکلری صورتده کشی اولاراق بو اداره یه خبر ویرسینلر .

مدیریت

۹—۱۰

آذربایجان مطبعه‌سی

ماکزیم قورکی

شیطان

-۱-

تولوشکه‌مك و تولوم جانلی اولان پاییزدا ، حیاتا تحمل ایتمك چوخ چتین در . قرانلیق گونلر ، گونش سیز گوك ، یئلین یالواریجی سسی یالیز بیت عبثی و قارا کولگه لری ، بوتون بونلار آدامیت وجودینده حیاته نسبت هیچ ده دالسی اولمایان کیچیلمه اولان مرموز بیر دورغی اویاندیرار . ... بیر عالی‌میر دوغولور ، عذاب چکیر و اولوروك . ... نیه نه ایچون ؟ .

هردم آدام ، یالنیز سوللاریندا دوغرو روحی دولدوران فکرلرین کتله‌سی برابرینده مبارزه ایرزیسینی ایتیریر . اونا گوره ده بو فکرلرین آجیلیقنی دویان هرکس اونلارین پیشواز ینا گیتمه‌لی‌دیر .

فقط او زمان آدامی بو غم و تردید اوچوروموندان‌توتوله ایمانیان حسینین‌محکم و اعتقاد ویریجی یئرلرینه هدایت ایده‌بیلر . لاکن بو یول چوخ چتین و یوروجی‌در ، قلبی یارالایان تیکانلرین آراسیندان گیچیر ، بو جایه اوزه‌رینده « شیطان »

هیسه سیزی گوزله‌ییر .

بیر بو شیطانی هامیدان یاخشی تانیریق . بو هماندر که بویوك « غوته » اونی بیزه معرفیك ایتیشدر .

مین بو شیطان حقینده سیزه دانیشماق ایسته‌ییرم !

او چوخ هوشلی‌در . گولمکدن باشقا هیچ زادی سئومز . او یاخشی بیلیر که دنیادا ایله شیلر واردر که حتی «بویوك شیطان» توزی ده اونلاری مسخره ایده‌بیلمز . مثلا او مسخره قتیجه‌سینین ایکی‌اوزونی هیچوقت توز حیاتینا دوغرو دوندمره بیلمز . حقیقت‌ده بونی دیمك اولارکه بو شیطان هوشلی‌لیك‌دان آرتیق نورخماز ایدی . یاخیدان اونا یاخندا ، اونونوندا بیزیم کیمی عمرونون چوخ حصه‌سینی بیهوده شیلره صرف ایته‌سین گورمه ردیك . اما بو سوزلری بوراخماق لازمدر . بیز که اوشاق دگینیك ، بیس شیلرین ایچریسینده اولان شی گورمك ایچون توز گوزه‌ل ایونجاقلاریمیزی سینه‌یرماماق یاخشی در .

بیر کتیه نین قارانلیقلاری آراسیندا ، شیطان بیرقبرستانین قبرلری آراسیندا دولانیردی . اوره‌گی داریخیردی . توز اطرافینا باخاراق سوت چالیر و متنوانت آختاریردی .

اونون چال‌دیغی سوتین هواسی چوخ کهنه ایدی منیم‌آنامینو سه‌وه‌دیگی ماهنی ایدی ، یالیز چاغیندا

کیچیك بیر یاپراق آیریلدی و یئلین قانادی اوستونده اوچدی . یئل ماهنی ایله سس سه ویریر ، قبرلرین وقارا خاچلارین آراسیندا قیرلانیر و زوزا چکیردی . گوك اوزرینده قارا بولوطلار یواشجا حرکت ایدیر و سویوق گوز یاشلاری ایله تولولرین دار قبرلرینه سو سپیردیلر .

قبرستانین قارایخت آغاجلاری قرتیبانین آلتیندا ده‌لیجه‌سینه زوزا چکیر و توز یوداقلارینی بو سس‌سیز یوخلیغا دوغرو اوزادیردیلار . قامیشلارایله تیکن‌لر خاچلارا ایلیشیردیلر . شوم بیر سس آخیر ریتم ایله قبرستانین اوزه‌ریندن کچیر و تولولری اویادیردی .

شیطان دائمی اولاراق سوت چالاراق بئله فکر ایده‌یردی :

- حقیقتا گوره‌سن بئله بیر وقتده تولولر نه ایدیه‌ییرلر . انسانیت عالمی‌نین اورا یا قدر تصوّر ایتدیش اولماسی احتمالی واردر . بونلار تولورکن توز لرینی روحانیه قارشی بیه اینتیش اولسالار دا او آنلاریندا چوخ دا خوش‌گون گیچیرمه‌مه‌لیدرلر . ایندی بونلاردان بیریسینی دانیشیا دوتمام هم منی وهم ده اونی مشغول‌ایده‌بیلیر ... اما اونی آدی‌ایله چاغیریر ، یالی‌یم ... بوراوا بیر بالاجیجیق تورپاقلیا سوخیبلار ...

ای.و.ستالینین جوابی

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

۱۶ سؤال: شوروی خارجی ایشلر وزیرلری آراسینداکی دانیشیقلار گئدن وقت و بیرلشمیش مللتلر تشکیلاتی شوراسینداکی گوروشلر زامانی قدغن حقیندن سوء استفاده ایدیلدیگینی‌سیز ظن ایدیرسینیزمی؟

جواب: یوخ ظن ایتمیرم.

۱۷ سؤال: آلمانیادا ایکینجی درجه‌لی محاربه جانیلرینی آختاریب تاپماق و محاکمه ائتمک ایشینده متفق دولتلر، قرملین طرفینده نه قدر ایلری گئده بیلرلر؟ بونا بیر قرارلادیقی بوجور تدبیرلر ایچون کفایت قدر محکم اساس یاراتدیقینی گمان ایتمک اولارمی؟

جواب: نه قدر ایلری گئتسه‌لر بیر اوقدر یاخشیدر.

۱۸ سؤال: روسیه لهستانین غرب سرحدلرینی ثابت حساب ایدیرمی؟

جواب: بلی، بیله حساب ایدیر.

۱۹ سؤال: بریتانیا قوشونلارینین یونانستاندا اولماسینا شوروی اتفاقی نجه باخیر؟ او، یونانستانین ایندیکی حکومتینه انگلتره‌نین داها چوخ سلاح ویرملی اولدوغونو ظن ایدیرمی؟

جواب: لزومسوز بیر شئی کیمی باخیر.

۲۰ سؤال: لهستان، مجارستان، بلغارستان، یوغوسلاویا و آستریه‌ده روسلارین نه قدر حربی قوه‌سی وار در و ظنیزجه صلحی تامین ایتمک خیری ایچون بو قوه‌لری اورادا نه وقته‌دک ساخلاماق لازمدر؟

جواب: غربده، یعنی آلمانیا، اتریش، مجارستان، بلغارستان، رومانیا و لهستاندا شوروی اتفاقینین حاضرده جمعی ۶۰ لشکری واردر (آتلی و زرهلی ماشین تانک لشکرلرینین هاموسی) بونلارین چوخونون هیئتی تاماملانمیش دگیل در. یوغوسلاویادا شوروی قوشونلاری یوخدر. ایکی آیدان سونرا، اوردو دائرلرینا ایلانلارین سون نوبه‌سی حقینده عالی شوروی ریاست هیئتینین بو ایلین ۲۲ اوکتیابر تاریخلی فرمانی حیاتا گئچیریلن زمان همین اولکه‌لرده ۴۰ شوروی لشکری قالاجاقدر.

۲۱ سؤال: آمریکا حرب گمی‌لرینین آرالیق دنیزینده اولماسینا شوروی اتفاقی حکومتی نجه باخیر؟

جواب: لاقید باخیر.

۲۲ سؤال: روسیه ایله نوروژ آراسیندا تجارت سازشی باغلاماق ساحه‌سینده حاضردا نه کیمی امید واردر؟

جواب: بو بارده هله بیرشئی سویله‌مک چتیندر.

۲۳ سؤال: فرانسه توده‌نیله‌یکدن سونرا فنلاندیا تورولی تامین ایدن ملت اولا بیله‌جکمی و فنلاندیانین دیرچلیسی ایچون فرانسه مرامنامه‌سینی نظردن گئچیرمک بارده‌سینده بیر فکر ایره‌لی سوروله‌جکمی؟

جواب: سوالین قورولوشی دوزگون دگیلدر.

فنلاندیا تورولی تامینه تامین ایدن بیر ملت اولموش و اولماقدادر.

۲۴ سؤال: سوئد و باشقا اولکه‌لرله باغلانان تجارت سازشلاری شوروی اتفاقینین اینی ترقی‌سی ایچون نه کیمی اهمیته مالک اولاجاقدر؟ بو بویوک وظیفه‌نی شریف بیرمک ایچون سیز نه کیمی خارجی یاردیمی مناسب حساب ایدیرسینیز؟

جواب: سوئد ائله باغلانان سازش ملتلرین تصرفات ساحه‌سینده امکداشلیق ایشینه کومکدر.

۲۵ سؤال: روسیه، بیرلشمیش آمریکا جمهوریتیندن بورج آلماقی هله ده‌ی فایدالی حساب ایدیرمی؟

جواب: فایدالی حساب ایدیر.

۲۶ سؤال: روسیه‌نین اوز آتوم بومباسی و یا بونا بنزر بیر سلاحی واردیمی؟

جواب: یوخدر.

۲۷ سؤال: محاربه آلتی اولماق اعتباریله آتوم بومباسی و یا بونا اوخشار سلاح حقینده سیزین فکرینیز نه در؟

جواب: جناب ورکه ویردیگیم جواب معلومدر. آتوم بومباسی حقینده اوز فکریمی دئمیشم.

۲۸ سؤال: ظنیزجه آتوم قوه‌سی اوزرینده نجه یاخشی نظارت قویماق اولار؟ نظارت بین المللی اساس اوزرینده قورولمالیدرمی؟ و تجهیلی نظارت قویماق خیری ایچون دولتلر اوز صلاحیتلریندن نه درجه‌ده گئچملی‌درلر؟

جواب: جدی بین المللی نظارت لازمدر.

۲۹ سؤال: غربی روسیه‌نین ویران قویولموش ناحیه‌لرینی برپا ایتمک ایچون نه قدر وقت لازمدر؟

جواب: آلتی - یدی ایل، بلکه داها چوخ.

۳۰ سؤال: شوروی اتفاقی توریالی اوزرینده تجارت هواخطلرینین گئچمه‌سینه روسیه اجازه ویرمرمی؟

روسیه اوز هواخطلرینی متقابلیت اساسیندا باشقا قطعه‌لرده‌ده گئنشله‌ندیرمک نیتینده‌درمی؟

جواب: بعضی شرایطده بو ممکندر.

۳۱ سؤال: ژاپونیانین اشغال ایدیلمه‌سینه حکومتینیز نجه باخیر؟ سیز ایندیکی اساس اوزرینده بو اشغالی موفقیتلی حساب ایدیرسینیزمی؟

جواب: موفقیتلر واردر، لاکین داها یاخشی موفقیتلر الده ایتمک اولاردی.

سوروت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان جمعیتده

اول صفحه‌دن بقیه

قورولموش «ژورنالیستلر و مطبوعاتچیلار» سه‌قسیونونین قارشیسیندا بویوک و مهم مسئله‌لر دورور.

بو گون آرتانادا و بو بوممکنده اولان مطبوعاتیمیزی داها معاصر اصولا سالماق، اونلارا بیلیکلی و باجارلقلی یازیچیلار قادروسی حاضرلاماق، روزنامه و مجله‌لریمیزی علمی و تکنیکی جهتدن داها دا یاخشی حالا سالماق لازمدر. بو سه‌قسیونت واسطه‌سیله بتون دنیا و علی‌الخصوص قونشوموز شوروی اتفاقینین معاصر و مترقی مطبوعاتی ایله یاخیندان تانیش اولماق و آذربایجان مطبوعاتینی دنیایه تانیتدیرماقدان عبارت اولاجاقدر.

بو سه‌قسیون مطبوعاتیمیزدا اولان بوتون چاتیشمایان جهتلری تیزلیکله آرادان آپاریب مترقی و معاصر مطبوعات حالینا سالاجاقدر.

مدنی علاقه جمعیتین دیگر سه‌قسیونلاریندا گورولن ایشلری ادبی و علمی قاعده‌ده تصویر ایده‌جکدر.

بو سه‌قسیانین تشکیلی، آذربایجان مطبوعاتیندا بویوک دونوش یارادا‌راق اونون انکشافینه لایق کومک ایده‌جکدر.

ح. ن

آذربایجان رادیوسوندان

دنیا خبرلری

رومانیادا

نوامبر آیینین ۱۹ ندن رومانیا سئچکیلری باشلاناجاقدر. اینده‌یه‌دک موافق و مخالف فرقه‌لر تبلیغاته باشلاییبلار. رومانیانین مختلف قطعه‌لرینده آزادیخواه فرقه‌لر طرفیندن بیوک میتینگلر تشکیل ایدیلیب خلق چوخ سوینجیله بو میتینگلری قارشیلاییرلار. گئچیتلری آیدین اولان ارتجاعی فرقه‌لر خلقین شدتلی نفرتینه اوز به اوز اولموشلار. چونکه بو فرقه‌لر آزادیخواهلاری سیخینتی‌دا قویماق و آزادلیقی خفه‌ائتمک ایسته‌ییرلر. شبه‌گون ایره‌لی مانیوبیر استیانوتین مرتجع فرقه‌لرینه متعلق اولان شبه اسلحه انباری کشف اولموشدر. رومانیا مرتجعلری ایسته‌ییرلر خلقین دوزگون فکرلرینی و آزادیخواهلارین جانلی سوزلرینه سلاحیله جواب ویرسینلر.

مصرده

مصر روزنامه‌لری مصرین باش وزیری صدقی پاشانین گور دیکسی ایشلری شدتلی انتقاد ایدیب واونون انگلستان دولتیله آپاردیغی دانیشیقلارا قارشی اوز نفرتلرینی بیلدیریرلر.

بیرلشمیش مللر تشکیلاتیندا مسیو مولوتوفین نطقی

دونن بیرلشمیش مللر تشکیلاتیندا مسیو مولوتوف مفصل بیر نطق سویله‌میشدر. مسیو مولوتوف اوز نطقینده بو پیشنهادلاری ایره‌لی سورمیشدر:

۱ - مللر آراسیندا صلح قورماق دنیا خلقلرینین فکری آسوده اولماق ایچون سلاح آزالدیلمالیدر.

۲ - آتم سلاحلاریندان هیچ‌وجهیله استفاده ایدیلمه‌ملیدر.

۳ - امنیت شوراسینا بوخصوصدا توجه اولمالی و امنیت شوراسی بو مسئله‌یه آرتیق اهمیت ویرملی در. بوتون دولتلر بو بارده امنیت شوراسیله همکارلیق ایتملیدرلر.

مسیو مولوتف دیمیشدر: من امیدوارام بوتون خلقلر بوندان طرفدارلیق ایده‌جکلر. مسیو مولوتف و توحق‌ییت باقی قالماسیندان طرفدارلیق ایتمیشدر. او امنیت شوراسینین بیرسیرا دانیشیقلارینی تنقید ایلمیشدر.

مولوتف دیمیشدر: شوروی خلقلری آلمان فاشیزمینی آرادان آپارماقدا آرتیق جدیت و فداکارلیق گوسترمیشدر. مولوتوفین بو سوزلری اعلاو نماینده‌لرینین آرتیق احساساتیله قارشیلانیب واونلار مولوتوفی آلقیشلامیشلار.

مسیو مولوتف دیمیشدر: شوروی دولتی خارجی اولکه‌لرده نه قدر قوشونی اولدیغینا توضیحات ویرمگه حاضردر و گرک بوتون دولتلرده بو ایشه حاضر اولسونلار. مولوتف یونان مسئله‌سینه اشاره ایدرک دیمیشدر: انگلیسلر امکان ویریرلر که یونان فاشیستلری آرتیق فعالیت ائدیب و آزادیخواهلاری توهین وتحقیر آلتینا آلسینلار.

مولوتف آخرده دیمیشدر: دنیا خلقلری اسپانیادا حاکمیت الده ایدن فاشیست خاصیتلی فرانکو حکومتینین آرادان گئتمه‌سی ایچون که او صلحی تهدید ایتمکده‌در داها آرتیق اهمیت ویرملیدرلر.

بیرلشمیش مللر تشکیلاتیندا چکسلواکی نماینده‌سینین نطقی

اکتبر آیینین ۲۸ نده گون‌اورتادان قاباق تشکیل اولونوش بیرلشمیش مللر تشکیلاتی جلسه‌سینده چکسلواکیا نماینده‌سی بیر نطق سویله‌ییب دیمیشدر که بیزیله شوروی اتفاقی آراسیندا بیردوستلیق مقاوله‌سی واردر.

شوروی دولتی اقتصادی جهتدن چکسلواکی دولتینه چوخلی کمک ایتمیشدر. بیز نهایت شادلیقلا شوروی دولتیندن تشکر ایدیریک سونرا چکسلواکیا نماینده‌سی بیله دیمیشدر:

ایندی فرانکونین فاشیست حکومتی باشقا فاشیستلر آرادان گئتدیکدن سونرا دنیا صلحینی تهدید ایتمکده‌در. چین نماینده‌سی سوزه باشلاییب بیرلشمیش مللر تشکیلاتی برنامه‌سینده بیرسیرا تغییرات یاراتماق ایسته‌مکله مخالف اولدیغینی بیلدیرمیشدر. سونرا مصر نماینده‌سی دانیشیب اجنبی قوشونلارینین دشمن حساب اولنیان اولکه‌لرده قالمالاریندان تنقید ایله‌میشدر. او دیمیشدر که گرک متفق مللر خارجی لرینت زور و تهدیدیله یاخلامیش مقاوله‌لره رسمیت ویرمه‌سینلر چونکه بیله‌لیکه خلقلرین حیاتی خطره دوشور. مصر نماینده‌سی تشکیلات عضولریندن تقاضا ایتمیشدر که اجنبی قوشونلارینین دشمن حساب اولنیان اولکه‌لردن چیخماقلاری قاعده‌لری باشقا مسئله‌لردن آرتیق نظرده آلسینلار.

ژنرالیسم ستالینین ایکینجی مصاحبه‌سی

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

تعلیمینده سویله‌ییلن نطق‌لر هامیسی شوروی اتفاقی ژنرالیسی‌نین سوزلرینین دوغرو و دوزگون اولماسینی تصدیق ایدیرلر.

او مصاحبه‌دن سونرا هیچ بیر سیاسی نطق ایراد ایدیلمه‌میشدر که اورادا ژنرالیسم ستالینین مصاحبه‌سینه بیر اشارت ایدیلمه‌میش اولسون.

بو صیرادا بیر هفته بوندان اول انگلتره «پارلمنت» ین ده‌خارجی سیاست بارە‌سینده بحث ایدیلیرکن «وینستون چورچیل» تحریک ایده‌جی بیر لحن ایله بالقان اولکه‌لرینده ۲۰۰ مجهز شوروی لشکرینین موجود اولماسینی ادعا ایتمیش ایدی.

چورچیل بیله‌لیکله خلقی بیر احتمالی گله‌جک روس استیلاسیندان قورخوتماق و دنیا افکار عمومیه‌سینی شوروی‌لر علیهینه تحریک ایتمک قصدینده ایدی. چورچیل و اونون آمریکالی دوستلاری اولان «واندنبرغ» لر و «دونولی» لر دنیادا موجود اولان حسن تفاهم هواسینی بتون بولاندیرماق نیتینده ایدی‌لر.

بوتون دنیادا، بو یئنی اتهاملارا نسبت استفهام حالتی اویاندیغی صیرادا دیر که «یونایتد پرس» آژانسی رئیسی «فیو بیلی» ۲۷ اوکتوبرده مارشال ستالینه ۳۱ سئوالدان مرکب بیر مکتوب گوندرمک شوروی اولکه‌سی رهبری‌نین بوتون مورد بحث مسئله‌لر حقینده نظرینی سورموشدر.

«ژنرالیسم»، ستندی تایمز مخبری سئواللارینا ویرمیش اولدوغی اطرافلی جوابلارینین عکسینه اولاراق بو دفعه سئواللارا غالباً بیر کلمه ایله «یوخ»، «بلی»، «ایناندیرام» «امید ایدیرم» و «آرزولاییرام» کلمه‌لری ایله جواب ویرمیشدر.

بو بیر کلمه‌لی جوابلار ظاهراً چوخ کسکین و صریح اولدیقلاری حالدا معنی اعتباری ایله چوخ مثالی و دیپلوماتیک جوابلار دییه توصیف ایدیلمکده‌درلر.

مثلاً بیرلشمیش مللر نزدینده چین مملکتی ولینگتون‌قو ستالین مصاحبه‌سی حقینده دانیشیرکن، او جوابلاری «چوق دیپلوماتیک جوابلار» دیه توصیف ایتمیشدر.

عین حالدا قابل وگون مسئله‌سی اولان و بویوک اهمیت داشیان مسئله‌لر حقینده «ژنرالیسم»ین جوابلاری صریح و قانع ایدیجی‌در.

مثلاً آلمانیا مسئله‌سی حقینده سورولان سئواللارا ستالین چوخ قاطع بیر جواب ویرمیشدر.

ستالینین نظرینجه آلمانیادا اقتصادی دگل، واحد سیاسی بیر رژیم قورماق امکانی کاملاً موجود در. ستالین آلمانیا خلقینین ایندیه قدر دموکراسی اوغروندا مؤثر آددیملار گوتورمه‌میش اولدیغینی اعتراف ایتمیش و آلمانیانین دموکراتلاشماسی ایچون یالنیز فاشیستین کوکونی قازماقی اساسی شرط قویموشدر.

نجه‌گون سونرا نیویورکدا تشکیل ایدیله‌جک ۴ وزیر امور خارجه قونفرانسیندا آلمانیا مسئله‌سی طرح ایدیله‌جکیندن ستالینین ویردیگی بو نظر، شوروی اتفاقینین آلمانیا حقینده نه کیمی بیر خط حرکت تعقیب ایتمه‌جکینی آیدین اولاراق گوستریر.

ژنرالیسم ستالین چورچیلین بوش ادعاسینا جواب اولاراق، شوروی اتفاقینین لهستان، مجارستان، رومانیا بلغارستاندا ۲۰۰ «کاملاً مجهز لشکر» دگل فقط ۶۰ ناقص‌طرزده سلاحلانمیش لشکره مالک اولدیغینی و ایکی آیا قدر بونلاریندا سایی ۴۰ لشکره ایندیریله‌جکینی سویله‌میشدر.

اساساً چورچیل و اونون یولداشلاری اگر ویردیکلری اتهاملارا نسبت ایناناییرلارسا، شوروی اتفاقینین «دوست اولکه‌لرده اولان متفق دولتلرین مسلح قوه‌لری سایسینا ایشتمک حقینده‌کی تکلیفینی» قبول ایدمه‌دیلر.

لاکن انگلیزلر و آمریکالیلار بو منطقی تکلیفین ایندیه قدر قبول ایدیلمه‌سینه رضایت ویرمه‌میشلر در.

ژنرالیسم ستالین شوروی اتفاقینین آتوم بومباسینا مالک اولماسینا دائر اولان سئواله ده قطعی اولاراق «یوخ» جوابی ویرمیش و آتوم بومباسی حقینده اولکی مصاحبه‌ده سویله‌دیکی نظریه‌سینی تاکید ایتمیشدر.

ژنرالیسم ستالین «بزنز» طرفیندن سون زمانلاردا ادعا ایدیلن شوروی آمریکا رابطه‌لرینده بیر گرگینلیک هله گلمه‌سینی ده قطعی اولاراق تکذیب ایتمیشدر.

مارشال ستالین انگلیزلرین یونانستاندا عسکر ساخلامالارینیت فایداسیز اولماسینی سویله‌میش و آمریکانین دونانماسینین مدیترانه‌یه گلمه‌سینی ده قیدسیزلیکله قارشیلامیش اولدیغینی بیلدیرمیشدر.

عمومیتله بو مصاحبه شوروی دیپلوماسی‌سیندا هیچ بیر تحول و انعطاف اوز ویرمه‌دیگینی، شوروی اتفاقینین همیشه اولدیغی کیمی صلح و امنیت طرفداری و مدافعی قهرمانی صفتیله قالماسینی و «مولوتوفین» دییش اولدیغی کیمی «بو اولکه‌نی هیچ بیر تهدید و قورخوتما یولی ایله میداندان چیخارما امکانی موجود اولمادیغینی» بیرداها گوسترمیش در.

مراغه‌ده

مراغه‌دن گلن خبره گوره ایره‌لیدن قرار اولدوغی کیمی مراغه‌ده بوغدا و خصول کندلیلره اکین ایچون توخوم ویریلیر. بو ایشدن اوتری ۸۵۰ تون بوغدا مینج اولوب و مراغه - هشترود - صالین قلعه میاندوآب کندلرینده مخصوص هیئت وسیله‌سیله اینه‌یه‌دک ۱۰۹ تون توخوم بوغدا و خصول کندلیلره ویریلیب و قالانی‌ایسه مرتب حالدا ویریلمکده‌در.

مراغه‌ده بویوک یغینجاق

مراغه جوانلار تشکیلاتینین عضوی اولان ۵۰۰۰ نفر جوان قیزلارین حضوریله بیر یغینجاق تشکیل ویریلمیشدر جلسه‌ده جوانلارین وظیفه‌لری خصوصیله گنج قیزلارین تشکیلاتداکی فعالیتلری بارە‌سینده دانیشیلار اولوب و آخرده تشکیلاتین تیاتر هیئتی طرفیندن قدالی‌لر آدلی بیر تیاتر ویریلیب هاموسی دقتین تاثیر یاغیشلامشدر.